

Zsófi Kemény (Maďarsko)

Básnířka, spisovatelka, slamerka, ročník 1994. Dcera spisovatele Istvána Keménye a sestra básnířky Lili Kemény. Zsófi Kemény, která má zkušenosti se skládáním písní i se slamovým světem, vydala v roce 2015 svoji první básnickou sbírku s názvem *Nyílt láng használata* (*Používání otevřeného plamene*). Slovy Mártona Simona: „Zvuk této knihy volí z nejjemnějších registrů, ačkoli forma textů nás může zmást svou jednoduchostí, přirozenost promluvy nás strhává s sebou jako dravý proud.“ V roce 2014 vydala román pro mládež *Én még sosem* (*Já ještě nikdy ne*). O tři roky později spatřil světlo světa román *Rabok tovább* (*Otroky dál*), příběh vášnivé lásky a spontánně vzniklé revoluce. Hrdinové a rádobý-hrdinové románu protkaného humorem a řečavou ironií se v současné Budapešti pokoušejí vykoupit sami sebe i svoji zemi.

ukázky poezie přeložil Robert Svoboda

Prága / Praha

Mohla jsem se narodit i v Praze,
ale nenarodila jsem se tam.
Radši teď budu konkrétnější.
V Praze na dlouhých náměstích parkují
navěky auta, co nejsou ničí.
Pořád je poledne a často zima.
V Praze jsou labutě cítit po cukru
a brodí se historickým blátem po kolena.
Máma tam strávila rok a půl,
seznámili se tam s otcem.
Teda oni už se znali, jeli tam spolu.
A spolu se vrátili; všichni děláme chyby,
ale i z chyb se můžou rodit chyby, někdy,
a nadělat tolik chyb, to už prostě není možný.
Když moji mámu rozpláče báseň,
je to báseň o plynutí času
nebo o ní samotné.
Nenarodila jsem se v Praze,
ale co se výsledku týče,
je to vlastně nepodstatné.

Hüvelyes zsenge borsó / Mladé hráškové lusky

Ted' jsme právě tam, kde jsme se nechali.
Ještě se vrátíme. Zatím začnem znovu jinde;
taková nevinná hříčka s naším časem.
My víme, jak použít svůj obličej.

Stolečku, prostři se. Nebo človíčku!
V naší mentalitě je ukázat se,
což jsme my schválně uspěchali.
A ted' se nám škodolibě smějí a utěšují nás.
Takže budem muset brečet, když nás utěšují.
Jdem na koncert, aspoň vytáhnem paty z domu;
nadupáno a hudba na plný pecky.
Vrážíme si navzájem čumáky
do svých šedivých všedních dní:
„Vidíš, taky na tom nejseš líp,
a to máš vyštudovanou medicínu.“
Časem vymyslíme o hodně lepší argumenty.
I my se teprve vyvíjíme.

Koukáme na sebe do zrcadla
a naše hrdost zatím čeká venku.
Poklonili bychom se rádi každému,
v kom je ještě víc exhibicionismu
než v nás, ano, víc exhibicionismu!

Kudy jdeme, to je naše cesta, na té trváme.
Trvat umíme dobře a ještě líp se urazit.
Takhle se chováme mladě. A když jsme dost vymlazení, pokračujeme,
nikdy toho nenecháme, jinak přijdou na to, kolik nám je.

Musíme ještě zakalkulovat několik drobností.
Chtěli jsme manželství jaksepatří, s velkým M,
ale už roky žijem ve vztahu velmi pokojném:
Dobré manželství nechá v dešti lehátka venku,
špatné manželství je nanosí do domu.

My jsme vždycky mířili tam, kam
se člověk stejně jednou dostane.
Cestovali jsme, mrzli a společně

jsme pilně vymýšleli, co jak bude fajn.
Už přestala být zima, my však mrznem dál.
Řešení? O tom nemám šajn.

Jeden druhému jsme trapní,
jeden bez druhého jsme zas bez minulosti.
Jeden druhého jsme cepovali a obviňovali,
jak bychom mohli být najednou na kordy?
Sedíme v rozevřeném lusku, maličké hrášky.
Chceme se rozkutálet. Nejsme toho schopní.
Láska není zázračná zbraň, ale ani neotraví.
I nás by potěšilo být někým milováni.

Slam o stereotypch

- Čau, kouk jsem se na tvý slam poetrový videa a je to velký! Na to, že jsi holka!
- Ahoj, to „na to, že jsi holka“ mě trochu zbolelo.
- Hele, pro mě je v tomhle žánru nezvyklý, když se holka nebo ženská blíží úrovni tý takzvaný elity, která je v tomhle žánru normálně uznávaná za profíky.
- Eeee. Díkajs?
- Tak se hned neurážej! No jo, ženský, v jednom kuse se urážež...
- Já jsem se neurazila.
- Takže jako ani nejsi ženská? Haha, to si dělám srandu.
- Taky jsem se řehnila.
- Hele, já napsal slam, přečteš si ho? Poslal bych ho Saiidovi, ale bojím se, že toho má moc a neodpoví mi.
- Napiš, když chceš.
- Nebo hele, když ti to pošlu, přepošleš mu to a řekneš mu o mně něco lichotivýho?
- O tobě?
- No asi né o sobě, že jo.
- O sobě ne. Ale co já ...?

jsem ženská, na to skoro vemu jed,
páč třeba neumím parkovat s autem,
dokonce ani s ním jet,
ale to je irelevantní, dyť vůbec nenajdu, kde to auto stojí,
a tak propadám mnohem dřív, než bych začla řídit, prostě hned.

Jako ženská jsem buď hezká, nebo chytrá, to jsem to dopracovala,
ale snad budu spíš ta chytrá, protože nejsem blondátá,

ňákej mozek teda mám, ale takovej holčičí, o něco menší.

Jsem taky vysoká, je teda jasný, že si těžko hledám kluka,
navíc když zrovna nedělám na módní přehlídce manekýnu,
dávám vám perfektně čistě pozadu koše
-m každému, na koho nemám náladu.

Balit kluky z hlediště je stejně snadnější, eštěže slamuju!
Slamuju, rozumějte: Všude se furt vnucuju obecenstvu
a mlátím prázdnou slámu.

Takže jsem taková ta mladá intelektuálka? Jak to můžu vydržet?
Jo ták! Chodím na psychologii.
No tak to mám přinejmenším borderline, ale je možný, že i mírnou schizofrenii.

Jo a jsem Maďarka, tedy už z tohoto místa, můžeme říct, že jsem proti EU, pro Jobbik, že
jsem fašistka!

Když chybím v provládním průvodu, mám nečisté svědomí.
Žila jsem v Německu, jé, tak to jsem TUPLEM FAŠISTKA, přímo nacistka, každý čumí!
A jinak – myslím, tedy jsem židovka. /Cogito, ergo židovka čum.
Bydlím v Nové Leopoldově čtvrti, tedy jsem židovka.
Chodila jsem do Radnótiho gymplu, tedy jsem židovka!
Mám ráda flódní, šoulet, košer hovězí... tedy jsem tlustoška.
A navíc samozřejmě židovka, mám teda
jednak fůru prachů a jednak velkej nos.
Ale to není pravda, koukněte se:
Žádnou fůru prachů nemám!

Jsem pokřtěná, což mě mimochodem
nakrklo, v řeckokatolickém kostele,
dyť katolíci, jak KAŽDEJ VÍ, jsou asexuální a pedofilní, zatímco Řekové jsou zas teplouši a
lesby, takže já jsem teďka co vlastně, do prdele?

Mám černý oči, vlasy skoro kudrnatý a tak velikánskou pusou... to je podezřelýýý, to není
náhoda, nebudu já, hernajs, nakonec černá? Je možný, že jsem doopravdicky a na rovinu
vysoká, černá, katolická, basketbalizující, latentně lesbická židovská slammerka?

- No tak, nedělej fóry, já už myslel, že ty jsi možná něco jinýho než jiný holky.
- Já ale pevně doufám, že nejsem jiná.
- Tak hele teda, jestlis to snad nepochopila, já tě před chvílí zval na rande.
- Jo, to jsem pochopila.
- To mi spad kámen ze srdce, tak zejtra v pět na Blaze?

Posledních patnáct nádechů před totálním udušením (slam poetry)

15.

... říká se, že přijde globální oteplení, ale taky, že doba ledová...
Podle mě ovšem přijde nová potopa světa, což se zatím tutlá.
Jsi generace Y, tebou nezačínají slova a čekání je tvoje velká slabina,
naštěstí konečně nastal čas: Ty sám jsi Noemův patriarcha!
Tvoji polomrtvou hlavu přikryla lehce hozená deka,
ale cos chtěl svojí smrtí popřít, se bohužel popřít nedá...

14.

... v evoluci se jednou došlo k bodu,
kdy už byl člověk úplně dokonalý.
A od toho bodu se denně furt jenom kazí,
jako když máš svůj hrad z hoven hotovej napůl ve dvojím provedení,
a čím víc se to snažíš opravit, tím je to horší.
Pýcha před kapře deka jehla vně předsudek a dnes už se navzájem chválíme na plnou hubu
proto, že mnoho líných hub tluchubova smrt...

13.

... Maďarsko je nepravidelný paralelogram.
Když tu chceš chytat para-lelky, nalovíš jich jistě víc než para-lelkagram,
ale taky mě ta země se mnou vždycky snadno zazkorumpuje,
neboť ač v ní chci zůstat jen do určité časomíry a ručička orloje
se nachyluje, vím, že jakmile zmizím za hranice,
buď ještě včas poběžím zpátky, nebo poběžím zpátky v čase...

12.

... Maďarská země je viteál ze tvé rozemleté duše,
V dějinách se za ni někdy kope, jindy kouše.
Všechny moje vzpomínky mě vážou k Maďarsku,
Nechci projet díl po dílu plochu svého světadílu.
Vystrčit z domova nos, mně by se strašně stýskalo,
Potkat většího steskstrašpytla, to se mně ještě nestalo,
Co bojuje, aby ho mravenčení v cizině nevsálo,
Nevěř, že být doma jako doma nic neznamená...

11.

... situace je tu jako Schrödingerova kočka; smradlavá, umolousaná. Kocour drsňák, který
by lépe posloužil na strouhání sýra. No a jinak ta korektní komunikace – taková
nonverbální – když jste na jednáních milí, rozstřílejí vás na řešeto, tělo samá díra...

10.

... hudba budoucnosti je techno-hipster dubstep, se ti líbí, ne?

Na tu už nejenom krájíme, na tu rovnou šmelcujeme.

Román v dopisech už je dnes román chat (kdo by ho čet),

mám svoji poetiku: „prostě si píšu, po, při i před“...

9.

... řekni mi, až ti pojede vlak,

řekni, až svý město půjdeš prodat,

řekni, až pochopíš můj hlavní argument,

že tam je to suprový, ale tadyhlenc...

8.

Řekni mi, až ti pojede vlak,

řekni, až svý město půjdeš prodat,

řekni, až pochopíš můj hlavní argument,

že tam je to suprový, ale tadyhlenc k posrání... BLBÝ

Když už chce člověk

místo platu cigaretu

a potřásá hlavou plnou prošedivělejších dredů a pořád jen odmítavě gestikuluje

a šťastněsižije, ale jen do té chvíle, než...

7.

... než si přestane šťastněžit bez

toho zázraku, žes šťastněžili, než...

6.

... ale já chci dítě sem, aby i moje vnouče umělo maďarsky.

Abych mu zejtra mohla zakázat unicum, i když má dnes ve škole výsledky.

Aby hezký maďarský holky, vyhlášený krasavice, malovala třeba i nahý

jeho fantazie,

Aby si mohlo vzít příklad z kluků z Pavelský ulice...

5.

... já chci dítě sem, aby ho, ani kdyby se stalo obrovským ! umělcem nemohla zkazit světská
sláva,

aby nemuselo čelit nepříjemnostem všech slavnějších hvězd, dyť to já bych sama určitě taky
nezvládala,

ale zároveň aby se naučilo bojovat a sílilo pod tíhou jako palma...

4.

... tady je člověk člověku vlkem.
Tady je vlk vlku člověkem.
Tady je člověk vlku vlkodlakem.
Vlkodlaku – já mu neucpu vlčí jámu ani zvlčilým ocasem...

3.

... nám stačí jako v pohádce, že stejně dobro vyhraje, max. předtím zařvou nějaký životy,
protože teď je každý ještě trošku
připodělaný:
Drak s deseti miliony hlav se pasivně sebevraždí...

2.

... každý správný močál taky vznikl z jezera,
buď z masa a kostí automatická oprava,
každý správný močál taky vznikl z jezera,
buď z masa a kostí automatická oprava,
každý správný močál taky vznikl z jezera,
buď maso, kosti, auto, maticky neotravná...

1.

...

Visszatánc / Plavná zpátečka

Je ledovka, dyť v noci mrholilo,
mlha po ní klouže hodně opatrně.
Racek by na to vlít, ale je to plastik,
na ulici fouká vítr, strčíš do něj.

Ať vyje, co vyje, má to fakt hlad,
jedlo by město i měsíc by jed.
Zima práskne bičem a zakousne se
do masa, do bundy, co tam zrovna je.

Zpomalil se provoz, je dopravní zácpa
Dunaj hučí a praská na něm led...
Hovno praská, chce jen odtýct co nejdál,
tu kru někde čekaj a musí tam bejt.

**Uniká furt a už dávno nevníká,
skládá se balada, není hotová,
jenom dvě tečky nepřekreje tma,
dvě svítící oči v pralese města.**

Půl srdce mu mrzlo, dokud nevyšel,
děsivý světla, hlásili velké smog,
heslo od baráku vypadlo mu z hlavy,
jakmile se za ním zabouch vchod.

Předem to tušila, najednou ještě tohle:
přirostlej život od toho druhýho
odstříhnout nůžkami, to už přece zná,
není to pro ni vůbec nic novýho.

„Já teda беру, že je ti teď hej,
bude to bolet, i když já tě čekám zpátky,
pak si mě utěšuj, hory doly slibuj.
Jak můžou bejt čerstvý ohřívány zbytky...“

**Dávno už nevníká, proč ale nevníká,
skládá se balada a tím bude hotová,
jenom dvě tečky nepřekreje tma,
dvě svítící oči v pralese města.**

Čekalo ho jinde a jinej den a jiný,
jiná vana v rohu, jiná kuchyně,
hanba ho vidí, před tou neuteče,
i když to tají, myslí na obě.

„Aby se to vyplatilo, to by musely bejt
sakra city, šílenosti, každej tendle krám,
moje oběť, koukám, je dost přehnaná...
kašlem na to, tebe teďka poslouchám.

Toužím po tom blbým chvění v žaludku,
po něčem, co mi prostě už konečně
pošlape duši (mám ji ještě, že jo?),
aby se mi nežilo jak praseta v žitě!“

„Jéžiš, neblbni, to víš, že to přijde,
sundej si triko a to druhý shod',
dyť co se umí rozbít, dávno nefunguje,
posunout se dál, čekání je podvod.“

**Povzdech unikne a noc vníká,
skládá se balada, není hotová,
jenom dvě tečky nepřekreje tma,
dvě svítící oči v pralese města.**

Na zemi je triko a taky to druhý,
než nateče vana v rohu, je to v suchu.
„To je fajn, že seš nakonec tady,
čím jsem tě přesvědčila? Žes mi popřál sluchu?“

Protiargumenty proti protiargumentu,
dokud tohle nedohrajem, tak nic nepůjde.
Ztrácí se hanba a odchází i zima,
jizva už je zhojená, a furt se škrábe.

Leží na posteli, je příšerně cizej,
k cizím věcem se ještě tak vejde a dost,
zuří dovnitř, dyť teď už moc dobře vidí,
že zima zmrazila minulost.

Zima zmrazila to, co bylo předtím,
ale do jara to komplet všecko roztálo.
I když vana v rohu není ještě suchá,
protiargumenty stojej teď zas za málo.

**Šedá uniká, ale jed tam vníká,
skládá se balada, je skoro hotová,
jenom dvě tečky nepřekreje tma,
dvě svítící oči v pralese města.**

Asi šel teď konc tou cestou zpátky
jako jaro, to znamená opatrně,
jako komu roste sádlo z vína,
ožralýmu zdá se lehčí všechno, co je.

„Uvidíme, třeba se teď už spokojíš,
nemysli si, nebylo to bůhvíjaký –
směju se, ale odčinit to ještě potrvá,
žádej, abych já se stala tvojí rakví.

U vchodu ses zarazil, tak abys věděl,
heslo bylo moje šťastný čtyřčíslí.
Fandila jsem ti, snad na to přijde,
jsem si říkala, jestli na mě občas myslí...”

**Jednou se vnikne, úniku se neunikne,
balada je složená už definitivně,
jenom dvě tečky tma nepřekreje,
dvě oči v pralese, v divočině.**

Horror / Horor

Sotva to stačí začít, už to končí, povahy se hnusně porážejí,
nechci ho mít za muže, ale žít by se mi s ním chtělo, že.
Vnitřní hlas pořád ševlí, zapomeňme věci minulé,
jsem prázdná a zmrzlá jako zemský póly a tundry,
minulost zakrejeme svatebním závojem nebo rouškou pro mrtvoly.
Proč mě i pak chce furt milovat, jsem ledovej severní přízrak,
to je jen taková ruční touha, já to řídím, on se tím plouhá,
soused k nám vidí do rána, vidí andělský světlo a ideál dábla,
ale kdyby sem přišel, cítil by, jak ho u nás oheň ožihá,
hlídat si vzpomínky musíte mít povahu, já mám v srdci vzpomínkobanku,
rozešli jsme se v tichu jak dvojice tý rexů v parku,
zrcadlo ve shrabaným senu, úspěch v já ještě-chcu,
pozdějc už není nic, než že se potkáte k ránu: máš se? fajn, dyť víš, more or less, jen ze štěstí
máš horor, než řekneš švec,
nebo levný nadosmrti předplatný, nic se nejí tak horký, jak se uvaří,
v deníčku to dáš mezi významný příhody, tlumený kviknutí v tvý vnitřní bouři...

přihnal ses jak tajfun, to bylo pro mě nový fun,
jak mám jít do krámu pro mléčnou dráhu, hvězd jsi přines nadváhu,
je to hra kočky s myší a já jsem kočka, ale občas mizím i v myší díře, co se ti na tom nezdá?
S tebou je vězení nejlepších, ale doživotí není sranda,
ty nemáš podezření, já jsem podezřelá,
nech mě, ať zalžu, že jsem nelhala!

zůstala bych navždy, kdyby to tak bylo...

není to tak, ale bylo... už to minulo,

jsem sobecká, ty narcise, ale ještě nejsme dva lidi zvlášť,

dvě raněné duše za láskatrem, co s tím naděláš?

Kdokoli jsi tu, když vypadáš k světu, nestůj, radši mě testuj,

dej mi přezdívku a já už plánuju, že tě i při plném jménu

jednou pohodlně zapomenu, bez problémů zapomenu...

pokrytecky tě obětuju, zatímco mi přinášíš oběti,

jsem zrádná jako alkoholčičí řeči o alkoholu, kterej léčí

já reinkarnuju nebo budu hřešit, úmyslně, abych s tebou mohla vést posmrtný život
v pekle.

Pro tebe bych se naučila věřit, ale už vyznávám známou víru,

že moje cíle nejsou na nic, já sama jsem s nima na štíru,

chtěla bych životu nebezpečně zranit, ovšem ne zabít,

já nejsem Wonder Woman, i když jsem wandermotiv.

Já ho zlomím, takže jen já s ním nesmím dělat vylomeniny,

jsem odsouzená k smrti a mé nápady aspoň z poloviny,

sám sis ji vykopal, ale já jsem tě strčila do jámy...